

ŠVENTADIENIO BALSAŠ

III metai

Adelaide, 1955 m. balandžio mėn. 1-3 dđ.

Rekolekcijos. Nr. 9 (96)

LIT. BIBLIOS. TARNYBOS
DOVANA

J Ė Z A U S N U K R Y Ž I A V I M A S

Jėzus nuteistas. Ištarmė duota. Reikėjo ją vykdyti.

Romos pareigūnas Pilotas, klausydamas kaltintojų, paskyrė Jėzui romėnišką bausmę. Nes žydai šaukdami "Nukryžiuok! Nukryžiuok jį!" iš tikro prašė bausmės, kuri buvo ne pagal žydų, o romėnų papročius. Sinedrijonui pripažinus, kad Jėzus piktžodžiauęs (laikydamas save Dievo Sūnum ir Karalium), normali žydiška bausmė turėjo būti užmušimas akmenimis, kuri kiek vėliau iš tikro buvo pritaikyta Steponui. Tuo tarpu nukryžiuavimas jau kuris laikas buvo žinomas Palestinoje, būtent kai žydai susidūrė su romėnais, ypač nuo 63 m. prieš Kristų, kai Pompėjus užėmė Jeruzalę ir visame krašte įvedė naują politinę santvarką. Seniau izraelitai težinojo tik tai nužudymą ant stulpo, kaip senovės laikų Babilonijoje ir Asyrijoje.

Romos imperijoje visi baisėdavos nukryžiuavimo. Ciceronas (rašydamas prieš Verrą) kryžiuavimą vadina "žiauriausia ir juodžiausia bausmė", "didžiausia ir augščiausia vergų bausmė". Iš tikro, toji bausmė paprastai buvo skiriama tik vergams ir tik už labai didelius nusikaltimus; todėl kai kada vergas pajuokiamai buvo vadinamas "kryžiaus nešėju", o vienas jų juokaudamas galėjo taip pasakyti: "Žinau, kad kryžius bus mano kapas. Ten buvo patalpinti mano bočiai: tėvas, senelis, senelio tėvas, prosenelis" (Plautus). Pagal Cicerono liudijimą, joks Romos pilietis teisėtai negalėjo būti prikaltas ant kryžiaus, nes tai buvo negarbingiausia bausmė. Bet kartais tokių dalykų pasitaikydavo.

Kristaus laikais kryžiai turėjo dažniausiai šias tris formas: **+ TX**. Trečioji forma, vad. šv. Andriejaus kryžius, buvo vartojama retai. Iš pirmųjų dviejų formų daugiau tiespanašumo yra, kad pirmoji buvo panaudota Jėzui.

Joje buvo dvi dalys: vertikalinis rąstas, stulpas, vad. "stipes", kuris būdavo įkasamas į žemę, ir horizontalinis rąstas, vad. "patibulum" arba "antenna", kuris paskui būdavo pritvirtinamas prie pirmojo. Bet vertikalinis (statusis) stulpas nebuvo visai lygus ir nudailintas: apie jo vidurį buvo išsikišimas, kaip ir koks gumbas, lotyniškai vad. "sedile", ant kurio nukryžiuotasis galėjo lyg atsisėsti, užsikabinti. Tas išsikišimas buvo būtinais reikalingas, nes neįmanoma, kad pasmerktąjį kūną galėtų laikyti ant kryžiaus tikrai ant keturių vinių, nes pervertos rankos greitai perplyštų dėl kūno svorio. Tai pramatydami, seniau krikščionių dailininkai piešdavo Jėzaus kryžių su suoleliu, ant kurio atsiremia kojos. Tačiau apie toki suolelį nekalba jokie senovės dokumentai, ir pagal iškasenas tai yra klaidinga.

Paskelbus nukryžiavimo ištarmę, buvo ruošama egzekucijos vieta, įkasant į žemę stačiai augštyn stulpą (stipes), ant kurio dar nebuvo horizontalinio skersinio. Paprastai stačiasis stulpas nebuvo labai augštas: pasmerktojo kojos buvo neaugščiau žmogaus ūgio, taigi visas stulpas nebuvo augštesnis kaip 4 ar 5 metrų.

Vieta gi buvo parenkama kur nors prie kelio, kur buvo didelis judėjimas, nes buvo svarbu sudaryti stiprų įspūdį vergams ir kitiems nedorėliams, kurie galėjo būti baudžiami kryžiaus mirtimi; vieta buvo parenkama netoli miesto sienų ir dar geriau ten, kur netoli buvo kapai...
(Bus daugiau)

-----*****0000*****-----

REKOLEKCIJOS arba DVASINIO ATSINAUJINIMO DIENOS Adelaidėje vyks šią savaitę, balandžio mėn. 1, 2 ir 3 d. Jas ves kun. PRANAS VASERIS. Visi Tautiečiai maloniai kviečiami dalyvauti konferencijose ir pamaldose. Rekolekcijos vyks šv. Juozapo bažnyčioje.

R e k o l e k c i j ų t v a r k a

PENKTADIENĮ, balandžio mėn. 1 d., 7,30 val. vak. įžanginė konferencija, stacijos ir išpažintys.

ŠEŠTADIENĮ, bal. 2 d., išpažintys nuo 8 val. ryto. Šv. Mišios 9 val. ir pamokslas.

Šeštadienio vakare nuo 6,30 val. išpažintys, 7,30 v. konferencija ir Graudūs Verksmai.

VERBŲ SEKMADIENĮ, bal. 3 d., Šv. Mišios ir pamokslas 10,30 val. Po pietų nuo 4 iki 5 val. išpažintys, stacijos, konferencija.

Verbų Selmadienį, balandžio 3 d., kapelionas laikys pamaldas ALBERT PARKE 9 val. ryto. Apie Didžiosios Savaitės pamaldas ir Šv. Velykų iškilmes bus pranešta kituose "Švent. Balso" numeriuose.

"VYTIES SUSIRINKIMAS. Š. m. balandžio mėn. 3 d. (ši sekmadienį) tuoj po pamaldų šv. Juozapo bažnyčios salėje šaukiamas visuotinis futbolo ir krepšinio sekcijų narių susirinkimas. Bus renkama "Vyties" sporto klubo valdyba, o taip pat svarstomi ir kiti einamieji reikalai. "VYTIES" SPORTO KLUBO VALDYBOS SUDARYMO KOMISIJA.

LIETUVIŲ ŠV. KAZIMIERO KOLEGIJOS ROMOJE prez. J. E. Vysk. V. Padolskis su Prel. L. Tulaba širdingai dėkoja Adelaidės lietuviams už aukas, surinktas šv. Kazimiero šventės pamaldų metu. Laiške kapelionui Jo Ekscelencija rašo: "Labai širdingai dėkoju už laišką ir gausią paramą Kolegijai. Prašau perduoti mūsų padėką visiems aukotojams - Jūsų geriems parapijiečiams. Stengsimės visiems atsidėkoti mūsų maldomis..."

Ir toliau maloniai priimanos aukos tai paramos labai reikalingai lietuvių klierikų Kolegijai. Aukų lapas yra atviras pas kapelioną.

Į KATALIKŲ BAŽNYČIA PRIIMTAS Dr. Edvardas Jonas Jansonas (1955.3.26 Šv. Patriko bažn., Adelaidėje).

Kun. P. Jatulis, Archbishop's House, West Tce., ADELAIDE, S. A. (LA 3551)
Kun. L. Kemėšis, St. John of God Hospital, RIVERVALE, W. A. (ML 411)